

ORTA ANADOLU İHA'SfiTNÎN (KIRŞEHİK YÖKESt) METAMORFİZMA YAŞI ÜZERİNDE K/Ar YÖNTEM İLE BİR İNCELEME

AN INVESTIGATION ON THE AGE OF METAMORPHISM OF CENTRAL ANATOLIAN MASSIF (KIRŞEHİR) BY K»Ar METHOD.

Yavuz ERKAN, Hacettepe Üniversitesi, Yerbilimleri Enstitüsü
Gürol ATAMAN, Hacettepe Üniversitesi, Yerbilimleri Enstitüsü

Orta Anadolu Masifi'nin güneybatı kesimini oluşturan Kırşehir yöresindeki bölgesel metamorfik mikaşist/gnays ve amfibolitlerden, zenginleştirilen üç biyotit ve iki hornblend mineral örneği üzerinde K/Ar yöntemi ile yaş tayini yapılmıştır. Biyotitlerde 69,7 rp 1,6, 69,0 rr: 1,7, 70,3 qr ,6 my, hornblendlerde 74,1 rp 2,7 ve 74,0 qz 3,2 nıy şeklinde saptanan yaşın bölgesel metamorfizma yaşını göstermediği, ancalt metamorfitler arasına sokulan ve dokanaklarda belirgin kontakt metamorfizma etkileri gözlenen granodiyoritik veya siyenitik bileşimdeki magmatik kayaların yerleşme/soğuma yaşına karşılık geldiği düşünülmektedir. Bu yaş, inceleme alanının batısında bulunan Cefalık Dağ granodiyoritleri üzerinde Rb/Sr yöntemi ile 71 zp 1 my olarak bulunan (Ataman, 1972) yaşa da uyum göstermektedir.

Böylece gerek elde edilen jeokronolojik verilere ve gerekse bölgesel metamorfik kayalar üzerinde intruzyonların kontakt metamorfizma etkilerine dayanılarak, Orta Anadolu Masifi bölgesel metamorfizma yaşının Alpin olmadığı ve metamorfizmanın evrimini Kretase öncesi tamamlamış olduğu ileri sürülebilir.

ORTAANADOLU MASİFİNİN NEOTEKTONİK HAREKETLER (SAYCILILIK BİNDİRME ZONU)

NEOTECTONIC MOVEMENTS IN THE CENTRAL ANATOLIAN MASSIF (SAVCILI THRUST ZONE).

Faali Yılmaz OKTAY, İ.T.Ü. Mâden Fakültesi

Literatürde Orta Anadolu Masifi (Kırşehir Masifi) olarak anılan, asit plütönik kayalar ile kesilmiş metamorfik ternâli ve Tersiyer yaşlı örtüsünün jeolojik gelişiminin açıklığa kavuşturulması amacı ile yapılan saha çalışmaları sırasında, Hirfanlı barajı aksından Kırşehir'e doğru BKB-DGD yönünde uzanan ve neotektonik hareketlerle vJlmuş bir bindirme zonu saptanmıştır .

Bu zon ilk gözleendiği yere göre "SAVCILILIK BİNDİRME ZONU" olarak adlandırılmış ve çalışmalar sırasında yaklaşık 70 km. lik bir kesimi izlenmiş ve haritalanmıştır. Genişliği, yaklaşık 8 km. dir. Bindirme hareketi genel olarak güneyden kuzeydir ve güncel alüvyonlar dışında, Orta Anadolu Masifi'ni oluşturan metamorfik ve magmatikler ile tüm Tersiyer yaşlı tortul örtüyü etkilemiştir. Zonu oluşturan faylar birbirleri üzerinde dilimler oluşturacak şekilde iki yahut daha fazladır. Söz konusu fayların eğimleri 12° ye kadar düşmektedir. Ebrişim köyü güneyinde zona ilişkin bir tektonik pencere ile Savcılı'nın 3.5 km. batısında metamorfiklerden oluşmuş küçük, Sevdğin ve Kalankaldı köyleri arasında ise, yine metamorfiklerden oluşmuş büyük klipler izlenir.

Bindirme zonunun tüm atımı hakkında kesin bir veri elde edilememiştir. Fakat, görünür atımı 2.5 km'den fazladır.

Bindirme hareketinin başlangıç yaşı hakkında yapılan çalışmalar sonunda kesin bir kanıt elde edilememiştir. Yalnız, zon içinde bazı dilimlerin yer yer Üst Miyosen-Pliyosen yaşlı Kızılırmak Formasyonu ile örtülü oluşu hareketin Pliyosen'den önce başladığını göstermektedir. Diğer taraftan, zon içindeki bazı dilimlerde bindirme hareketinin Kızılırmak Formasyonu'nu da etkilemiş olması etkinliğin Kuvaterner'e kadar sürdüğünü kanıtlamaktadır. Fakat, zonun günümüzde etkin olduğuna ilişkin herhangi bir veri elde edilememiştir.